

EEN RIJBEWIJS BEHALEN ALS JE CP HEBT

WAT KOMT
HIER ALLEMAAL
BIJ KIJKEN?

EEN RIJBEWIJS BEHALEN ALS JE CP HEBT

WAT KOMT
HIER ALLEMAAL
BIJ KIJKEN?

Het behalen van een rijbewijs is één van de vele mijlpalen in je leven. Zeker voor mensen met een beperking zorgt het halen van een rijbewijs voor een stukje meer zelfstandigheid en vrijheid.

In deze brochure wordt uitgelegd wat er allemaal bij komt kijken als je een (auto)rijbewijs wilt halen wanneer je cerebrale parese (CP) hebt.

1. VOORBEREIDING - BEOORDELING VAN RIJGESCHIKTHEID

Voordat je het rijexamen mag afleggen, moet je rijgeschiktheid beoordeeld zijn door het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR). Deze vragen moeten dan beantwoord zijn: Ben je ondanks je CP, fysiek en mentaal in staat om veilig en verantwoord in een auto aan het verkeer deel te nemen? Wat heb jij nodig om je beperking(en) te compenseren? Denk hierbij aan technische aanpassingen aan het voertuig, hulpmiddelen voor de bestuurder (bril of orthopedische hulpmiddelen) of een speciale training. De gezondheidsverklaring, een eventueel hieruit volgende medische keuring en rijtest zijn de stappen voor de beoordeling. Begin hier op tijd mee, het liefst in aanvang van je rijopleiding. Zo kan het CBR al vanaf een vroeg stadium begeleiding geven als dat nodig is. Bovendien kan de hele procedure enige maanden duren.

PROCEDURE GEZONDHEIDSVERKLARING

Gezondheidsverklaring

Je kunt deze downloaden via

www.cbr.nl/gezondheidsverklaring (kosten € 37,80) of bestellen via www.cbr.nl/webshop (papieren versie, kosten € 48,80). Hiermee betaal je ook:

- de beoordeling van je rijgeschiktheid
- een eventuele rijtest

De eerste stap is het invullen van de Gezondheidsverklaring van het CBR. In deze verklaring staan veel vragen over je gezondheid zoals 'Is bij u een aandoening vastgesteld van uw zenuwstelsel of hersenen?' en 'Heeft u een ziekte van uw hart of uw bloedvaten?'. Binnen vier weken ontvang je van het CBR een reactie.

Medische keuring – verwijzing naar een specialist

Vanwege je CP zal het CBR je verwijzen naar een arts/ neuroloog/revalidatiearts, indien nodig kan ook een verwijzing naar nog een andere specialist volgen. Je moet dan een afspraak maken om je te laten keuren en ook de kosten van het onderzoek zelf betalen. De verslagen van de keuring worden naar de arts van het CBR gestuurd die je dossier behandelt. Is het rapport van de specialist bij het CBR binnen, zal bekeken worden of een rijtest nodig is.

Rijtest

Een rijtest is nodig, wanneer sprake is van beperkingen bij Zien (ogen), Denken (hersenen) of Doen (motoriek) of een combinatie daarvan. De rijtest wordt uitgevoerd door een deskundige praktische rijgeschiktheid van het CBR. Tijdens de rijtest moet blijken of de gemelde beperkingen negatieve invloed hebben op je rijgedrag. Zo ja, zal de deskundige van het CBR met je meedenken om tot een oplossing te komen. Een rijtest is een gratis service van het CBR. De rijlessen en de huur van de lesauto tijdens de rijtest moet je zelf aan de rijsschool betalen.

Een rijsschool kan je bij de voorbereiding op deze rijtest helpen door:

- Intake: bepalen welke aanpassing en een globale inschatting van aantal lessen. En advies over bijvoorbeeld vergoedingsmogelijkheden.
- Proeflessen: een stuk of 10-15 lessen ter voorbereiding op de rijtest.
- Maken van een afspraak bij het CBR voor een rijtest bij een CBR examen centrum, een autoaanpasbedrijf of een revalidatie centrum.

Zie ook: www.cbr.nl/rijtest

Het besluit

Na de rijtest volgt het besluit over je rijgeschiktheid.

Er zijn vier besluiten mogelijk: je bent rijgeschikt, je bent rijgeschikt voor een bepaalde termijn, je bent rijgeschikt onder voorwaarden (bijvoorbeeld aanpassingen aan het voertuig) of je bent niet rijgeschikt. Ben je rijgeschikt, krijg je een Verklaring van Geschiktheid voor een periode van één, drie, vijf jaar of voor onbeperkte termijn en met eventuele voorwaarden.

Veel voorkomende aanpassingen bij CP

- Bij eenzijdige hersenproblematiek: bediening met linkerhand en linkerbeen, of met rechterhand en rechterbeen (automaat)
- Bij problemen met beide benen: volledige handbediening (automaat)
- Bij spasticiteit en problemen met de handfunctie: stuurspalk of orthese (automaat)
- Bij onvoldoende kracht in armen en/of benen: gas/remschuif in combinatie met versterkte stuurbevestiging (automaat)

Bij de rijtest beoordeelt de deskundige praktische rijgeschiktheid van het CBR je zien (ogen), je denken (hersenen) en je doen (bewegingsapparaat). O.a. wordt er gekeken of je je aandacht kunt verdelen op besturen, bedienen en verkeer, of je gevaren kunt herkennen en of je besluiten kunt nemen. Verder wordt er gekeken of je alle rijtaken kunt uitvoeren zoals remmen, gasgeven en sturen, maar ook schakelen, koppelen en schakelaars bedienen. En er wordt beoordeeld welke aanpassingen er mogelijk moeten komen in je auto. De rijtest is géén rijexamen. Een rijtest is altijd maatwerk, aangepast aan jouw situatie.

De test vindt plaats in een (aangepaste) lesauto. De rijtest op zich is gratis, maar als je een aangepaste lesauto ervoor moet huren, zou je dit wel moeten betalen. De rijtest kan afhankelijk van de aard en ernst van je beperking 45, 60 of 90 minuten duren.

2. RIJLES

Is uit de rijtest gebleken dat je rijgeschikt bent, dan kun je bij je rijnschool verder gaan lessen om rijvaardig te worden. Als het nodig is, doe je dat in een aangepast voertuig. Ben je rijvaardig, kun je het examen gaan afleggen. Er zijn rijnscholen die hierin gespecialiseerd zijn. Je kunt dit als kenmerk kiezen in de Rijnschoolzoeker van het CBR:

www.cbr.nl/nl/rijnschoolzoeker.htm.

Een rijles in een auto met meerdere aanpassingen kan duurder zijn dan een reguliere rijles. In sommige gevallen kan bij het UWV een vergoeding worden aangevraagd voor deze meerkosten, bijvoorbeeld voor studenten die stage moeten gaan lopen.

Bij het UWV kun je ook **navragen** of je in aanmerking komt voor een complete vergoeding van de rijlessen in een niet-aangepaste auto. B.v. als je een auto nodig hebt voor school of werk en een taxi duurder zou zijn. De kosten voor het rijbewijs en de pasfoto's gaan wel op jouw rekening.

3. THEORIE- EN PRAKTIJKEXAMEN

Afhankelijk van je beperking kan het theorie-examen eventueel ook individueel worden afgenomen en/of je kunt meer tijd krijgen. De rijnschool kan je hierin verder adviseren. Na je rijopleiding leg je hetzelfde praktische examen af als ieder ander. Je examinator is speciaal opgeleid voor het afnemen van examens bij kandidaten met een beperking of handicap. Natuurlijk is deze examinator op de hoogte van je CP.

Ben je geslaagd voor je rijexamen? Gefeliciteerd! Van het CBR krijg je naast de al eerder afgegeven verklaring van geschiktheid nu ook een verklaring van rijvaardigheid. Je kunt nu bij de gemeente je rijbewijs aanvragen.

Op de achterzijde van het rijbewijs wordt vermeld:

1. de einddatum van geldigheid zodat je weet wanneer het rijbewijs in de toekomst vernieuwd moet worden en
2. de voorwaarden in codes (b.v. codes voor bril en eventueel noodzakelijke aanpassingen van het voertuig).

Uiteraard is je rijbewijs alleen geldig als je in een voertuig rijdt die voldoet aan de voorwaarden op je rijbewijs.

4. NA HET HALEN VAN EEN RIJBEWIJS

Gezondheid en medicijnen

Verandert je gezondheid (heb je b.v. meer hulpmiddelen nodig), moet je dit doorgeven aan het CBR. Want je lichamelijke en geestelijke situatie kan veranderen. Als je ooit geschikt werd verklaard, hoeft dit niet je hele leven zo te blijven. Krijg je nieuwe medicijnen, vraag bij je apotheek of je ermee mag rijden. Misschien mag het onder bepaalde voorwaarden, of misschien wel helemaal niet en moet je om een alternatief medicijn vragen.

Autoaanpassing

Bij de rijtest werd vastgelegd welke aanpassingen je mogelijk nodig hebt om veilig een auto te kunnen rijden. Via www.autoaanpassers.nl kun je bedrijven vinden die je auto aanpassen en/of tweedehands aangepaste auto's verkopen. Je kunt bij het UWV of jouw gemeente mogelijk een vergoeding krijgen voor een aanpassing van je eigen auto of een bruikleenauto:

- UWV: als de aanpassing nodig is voor je werk of opleiding. Kijk [hier](#) voor meer informatie.
- Gemeente: bij privégebruik van de auto kun je naar het [Wmo-loket](#) van jouw gemeente. De gemeente kijkt eerst of een andere vervoersvoorziening mogelijk is.

5. MEER INFORMATIE

www.cbr.nl/nl/rijbewijs-houden/nl/hoe-kan-ik-rijden-met-een-bepanking-of-handicap.htm

www.regelhulp.nl/ik-heb-hulp-nodig/autorijden-met-een-bepanking

www.onbeperktingbeweging.nl

www.autoaanpassers.nl

VEEL SUCCES MET
HET HALEN VAN JE
RIJBEWIJS!

MOGELIJK GEMAAKT DOOR

www.steptember.nl

Een publicatie van

CP Nederland

www.cpnederland.nl

Redactie: *Katrin Sturhan (Het Landelijk Bureau)*
met medewerking van *Demy Brekhof*

Ontwerp en opmaak: *Karbeel Reclame & Publicaties*

